

32008L0062

21.6.2008.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 162/13

DIREKTIVA KOMISIJE 2008/62/EZ

od 20. lipnja 2008.

o predviđanju određenih odstupanja za prihvaćanje poljoprivrednih lokalnih populacija i sorata koje su prirodno prilagođene lokalnim i regionalnim uvjetima i kojima prijete genetska erozija te za stavljanje na tržište sjemena i sjemenskog krumpira tih lokalnih populacija i sorata

(Tekst značajan za EGP)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2002/57/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja⁽⁶⁾, a posebno njezin članak 27. stavak 1. točku (b),

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske unije,

budući da:

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 66/401/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja⁽¹⁾, a posebno njezin članak 22.a stavak 1. točku (b),

(1) Kako pokazuju različiti razvoji na međunarodnoj razini i na razini Zajednice, pitanja biološke raznolikosti i očuvanja biljnih genetskih resursa posljednjih godina postaju sve važnija. Primjeri uključuju Odluku Vijeća 93/626/EEZ od 25. listopada 1993. o sklapanju Konvencije o biološkoj raznolikosti⁽⁷⁾, Odluku Vijeća 2004/869/EZ od 24. veljače 2004. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Međunarodnog ugovora o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu⁽⁸⁾, Uredbu Vijeća (EZ) br. 870/2004 od 24. travnja 2004. o uspostavljanju programa Zajednice za očuvanje, opisivanje, sakupljanje i korištenje genetskih resursa u poljoprivredi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1467/94⁽⁹⁾ i Uredbu Vijeća (EZ) br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)⁽¹⁰⁾. Kako bi se ova pitanja uzela u obzir, u okviru zakonodavstva Zajednice kojim se uređuje stavljanje na tržište sjemena poljoprivrednog bilja, tj. direktiva 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/56/EZ, i 2002/57/EZ, treba utvrditi posebne uvjete.

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 66/402/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena žitarica⁽²⁾, a posebno njezin članak 22.a stavak 1. točku (b),

(2) Kako bi se osiguralo *in situ* očuvanje i održiva upotreba biljnih genetskih resursa, lokalne populacije i sorte koje su prirodno prilagođene lokalnim i regionalnim uvjetima i kojima prijete genetska erozija (čuvane sorte) treba uzgajati i stavljanje na tržište čak i kada ne ispunjavaju opće zahtjeve za prihvaćanje sorata i stavljanje na tržište sjemena i sjemenskog krumpira. Za postizanje tog cilja treba predvidjeti odstupanja u pogledu prihvaćanja čuvanih sorata za uključivanje u nacionalne kataloge sorata poljoprivrednih biljnih vrsta, kao i za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena i sjemenskog krumpira tih vrsta.

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2002/53/EZ od 13. lipnja 2002. o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta⁽³⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 6., članak 20. stavak 2. i članak 21.,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2002/54/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena repe⁽⁴⁾, a posebno njezin članak 30. stavak 1. točku (b),

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2002/56/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemenskog krumpira⁽⁵⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 1. i članak 27. stavak 1. točku (b),

⁽¹⁾ SL 125, 11.7.1966., str. 2298/66. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2007/72/EZ (SL L 329, 14.12.2007., str. 37.).

⁽²⁾ SL 125, 11.7.1966., str. 2309/66. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2006/55/EZ (SL L 159, 13.6.2006., str. 13.).

⁽³⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 268, 18.10.2003., str. 1.).

⁽⁴⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 12. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/117/EZ (SL L 14, 18.1.2005., str. 18.).

⁽⁵⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 60. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Odlukom Komisije 2005/908/EZ (SL L 329, 16.12.2005., str. 37.).

⁽⁶⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 74. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/117/EZ.

⁽⁷⁾ SL L 309, 13.12.1993., str. 1.

⁽⁸⁾ SL L 378, 23.12.2004., str. 1.

⁽⁹⁾ SL L 162, 30.4.2004., str. 18.

⁽¹⁰⁾ SL L 277, 21.10.2005., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 146/2008 (SL L 46, 21.2.2008., str. 1.).

- (3) Ta se odstupanja moraju odnositi na bitne zahtjeve za prihvaćanje sorte i postupovne zahtjeve koji su predviđeni u Direktivi Komisije 2003/90/EZ od 6. listopada 2003. o utvrđivanju provedbenih mjera za potrebe članka 7. Direktive Vijeća 2002/53/EZ u pogledu minimalnih karakteristika koje se moraju obuhvatiti pregledom i minimalnih uvjeta za pregled nekih sorata poljoprivrednih biljnih vrsta ⁽¹⁾.
- (4) Posebno, države članice treba ovlastiti za donošenje svojih vlastitih odredaba u pogledu prepoznatljivosti, postojanosti i ujednačenosti. Što se tiče prepoznatljivosti i postojanosti, te se odredbe moraju temeljiti najmanje na svojstvima navedenim u tehničkim upitnicima koje podnositelji zahtjeva moraju popuniti u vezi sa zahtjevom za prihvaćanje sorte iz priloga I. i II. Direktivi 2003/90/EZ. Kada se utvrđuje ujednačenost na temelju netipičnih biljaka, odredbe se moraju temeljiti na definiranim standardima.
- (5) Treba predvidjeti postupovne zahtjeve na temelju kojih se sorta može prihvatiti bez službenog ispitivanja. Nadalje, što se tiče naziva sorte (denominacije), potrebno je predvidjeti neka odstupanja od zahtjeva utvrđenih u Direktivi 2002/53/EZ i u Uredbi Komisije (EZ) br. 930/2000 od 4. svibnja 2000. o utvrđivanju provedbenih pravila o prikladnosti naziva sorata poljoprivrednih biljnih vrsta i vrsta povrća ⁽²⁾.
- (6) Što se tiče proizvodnje i stavljanja na tržište sjemena i sjemenskog krumpira čuvanih sorata, treba predvidjeti odstupanje od službenog certificiranja.
- (7) Kako bi se osiguralo da se stavljanje na tržište sjemena i sjemenskog krumpira koji pripadaju čuvanim sortama izvodi u kontekstu očuvanja biljnih genetskih resursa, treba predvidjeti ograničenja, posebno u pogledu regije podrijetla. Kako bi doprinijele *in situ* očuvanju i održivoj upotrebi tih sorata, države članice moraju imati mogućnost odobravanja dodatnih regija u kojima se sjeme koje premašuje količine potrebne za osiguravanje očuvanja predmetne sorte u svojoj regiji podrijetla može stavljati na tržište, pod uvjetom da su te dodatne regije usporedive u pogledu prirodnih i poluprirodnih staništa. Kako bi se osiguralo očuvanje povezanosti s regijom podrijetla, navedeno se ne primjenjuje kada država članica odobri dodatne regije proizvodnje.
- (8) Treba odrediti najveće količine za stavljanje na tržište svake čuvane sorte unutar jedne vrste i ukupnu količinu za sve čuvane sorte unutar jedne vrste zajedno. Kako bi osigurale poštovanje ovih količina, države članice trebaju zahtijevati od proizvođača da ih obavijeste o količinama čuvanih sorata koje namjeravaju proizvesti te im dodijeliti određene količine.
- (9) Sljedivost sjemena i sjemenskog krumpira treba osigurati primjerenim zahtjevima u vezi s plombiranjem i označivanjem.
- (10) Kako bi se osigurala pravilna primjena pravila predviđenih u ovoj Direktivi, treba nadzirati sjemenske usjeve, ispitivati sjeme i provesti službenu naknadnu kontrolu. Dobavljači obavješćuju države članice, a države članice Komisiju, o količinama sjemena čuvanih sorata koje su stavljene na tržište.
- (11) Nakon tri godine Komisija treba ocijeniti jesu li mjere predviđene ovom Direktivom, posebno odredbe koje se odnose na količinska ograničenja, učinkovite.
- (12) Mjere predviđene u ovoj Direktivi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za sjeme i reprodukcijski materijal u poljoprivredi, hortikulturi i šumarstvu,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

1. Kad je riječ o poljoprivrednim vrstama obuhvaćenima direktivama 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 2002/54/EZ, 2002/56/EZ i 2002/57/EZ, ovom se Direktivom utvrđuju određena odstupanja u vezi s *in situ* očuvanjem i održivom upotrebom biljnih genetskih resursa kroz uzgoj i stavljanje na tržište:

- (a) za prihvaćanje lokalnih populacija i sorata koje su prirodno prilagođene lokalnim i regionalnim uvjetima i kojima prijete genetska erozija za uključivanje u nacionalne kataloge sorata poljoprivrednih biljnih vrsta, kako je predviđeno u Direktivi 2002/53/EZ;

⁽¹⁾ SL L 254, 8.10.2003., str. 7. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2007/48/EZ (SL L 195, 27.7.2007., str. 29.).

⁽²⁾ SL L 108, 5.5.2000., str. 3. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 920/2007 (SL L 201, 2.8.2007., str. 3.).

(b) za stavljanje na tržište sjemena i sjemenskog krumpira tih lokalnih populacija i sorata.

2. Osim ako je drukčije određeno u ovoj Direktivi, primjenjuju se direktive 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/56/EZ i 2002/57/EZ.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „očuvanje in situ” znači očuvanje genetskog materijala u njegovom prirodnom okolišu i, u slučaju uzgojenih biljnih vrsta, u okolišu uzgoja u kojem su one razvile svoje posebne osobine;
- (b) „genetska erozija” znači gubitak genetske raznolikosti između i unutar populacija ili sorata iste vrste tijekom vremena, ili smanjenje genetske osnove vrste zbog uplitanja ljudi ili zbog promjena u okolišu;
- (c) „lokalna populacija” znači skup populacija ili klonova biljnih vrsta koje su prirodno prilagođene uvjetima okoliša njihove regije;
- (d) „sjeme” znači sjeme i sjemenski krumpir, osim ako je sjemenski krumpir izriječno isključen.

POGLAVLJE II.

PRIHVACANJE ČUVANIH SORATA

Članak 3.

Čuvana sorta

Države članice mogu za nacionalne kataloge sorata poljoprivrednih biljnih vrsta prihvatiti lokalne populacije i vrste iz članka 1. stavka 1. točke (a), u skladu sa zahtjevima predviđenim u člancima 4. i 5. Takve lokalne populacije ili sorte navode se u zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta kao „čuvane sorte”.

Članak 4.

Bitni zahtjevi

1. Kako bi bila prihvaćena kao čuvana sorta, lokalna populacija ili sorta iz članka 1. stavka 1. točke (a) mora biti od interesa za očuvanje biljnih genetskih resursa.

2. Odstupajući od članka 1. stavka 2. Direktive 2003/90/EZ, države članice mogu donijeti svoje vlastite odredbe u pogledu prepoznatljivosti, postojanosti i ujednačenosti čuvanih sorata.

U takvim slučajevima države članice osiguravaju da se za prepoznatljivost i postojanosti primjenjuju najmanje karakteristike navedene u:

- (a) tehničkim upitnicima povezanim s protokolima ispitivanja Ureda Zajednice za biljnu raznolikost (CPVO) iz Priloga I. Direktivi 2003/90/EZ koja se primjenjuje na te vrste; ili
- (b) tehničkim upitnicima smjernica Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorata (UPOV) iz Priloga II. Direktivi 2003/90/EZ, koja se primjenjuje na te vrste.

Za ocjenu ujednačenosti primjenjuje se Direktiva 2003/90/EZ.

Međutim, ako se razina ujednačenosti utvrđuje na temelju netipičnih biljaka, primjenjuje se populacijski standard od 10 % i vjerojatnost prihvatanja od najmanje 90 %.

Članak 5.

Postupovni zahtjevi

Odstupajući od prve rečenice članka 7. stavka 1. Direktive 2002/53/EZ, službeno ispitivanje se ne zahtijeva ako su za donošenje odluke o prihvatanju čuvanih sorata dovoljne sljedeće informacije:

- (a) opis čuvane sorte i njezin naziv (denominacija);
- (b) rezultati neslužbenih testova;
- (c) znanje stečeno praktičnim iskustvom tijekom uzgoja, reprodukcije i upotrebe, kako je navedeno u obavijesti koju podnosiatelj zahtjeva dostavlja predmetnoj državi članici;
- (d) druge informacije, posebno informacije tijela za biljne genetske resurse ili informacije organizacija koje su države članice priznale za tu svrhu.

Članak 6.

Isključivanje prihvaćanja

Čuvana se sorta ne prihvaća za uključivanje u nacionalne kataloge sorata ako je:

- (a) već navedena u zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta kao sorta koja nije čuvana sorta ili ako je izbrisana iz zajedničkog kataloga tijekom posljednje dvije godine ili tijekom posljednje dvije godine nakon isteka razdoblja odobrenog u skladu s člankom 15. stavkom 2. Direktive 2002/53/EZ; ili
- (b) zaštićena zaštitom biljnih sorata Zajednice, kako je predviđeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 2100/94 ⁽¹⁾, ili nacionalnom zaštitom biljnih sorata, ili ako je rješavanje zahtjeva za takvu zaštitu u tijeku.

Članak 7.

Naziv sorte

1. U odnosu na nazive čuvanih sorata koja su bila poznata prije 25. svibnja 2000., države članice mogu dozvoliti odstupanja od Uredbe (EZ) br. 930/2000, osim ako bi se takvim odstupanjima narušila prethodna prava treće strane koja su zaštićena na temelju članka 2. te Uredbe.

2. Bez obzira na članak 9. stavak 2. Direktive 2002/53/EZ, države članice mogu prihvatiti više od jednog naziva za neku sortu ako su dotični nazivi povijesno poznati.

Članak 8.

Regija podrijetla

1. Kada država članica prihvati čuvanu sortu, ona utvrđuje regiju ili regije u kojima je ta sorta povijesno bila uzgajana i na koju je ona prirodno prilagođena, dalje u tekstu „regija podrijetla”. Ona u obzir uzima informacije tijela za biljne genetske resurse ili informacije organizacija koje su države članice priznale za tu svrhu.

U slučaju kada se regija podrijetla nalazi u više od jedne države članice, sporazumno je utvrđuju sve uključene države članice.

2. Država članica ili države članice koje utvrđuju regiju podrijetla obavješćuju Komisiju o utvrđenoj regiji.

⁽¹⁾ SL L 227, 1.9.1994., str. 1.

Članak 9.

Održavanje

Države članice osiguravaju da se čuvana sorta održava u svojoj regiji podrijetla.

POGLAVLJE III.

PROIZVODNJA I STAVLJANJE NA TRŽIŠTE SJEMENA

Članak 10.

Certificiranje

1. Odstupajući od zahtjeva u vezi s certificiranjem iz članka 3. stavka 1. Direktive 66/401/EEZ, članka 3. stavka 1. Direktive 66/402/EEZ, članka 3. stavka 1. Direktive 2002/54/EZ, članka 3. stavka 1. Direktive 2002/56/EZ i članka 3. stavka 1. Direktive 2002/57/EZ, države članice mogu predvidjeti da se sjeme čuvane sorte može staviti na tržište ako je u skladu sa stavcima 2., 3. i 4. ovog članka.

2. Sjeme mora potjecati od sjemena proizvedenog u skladu s dobro određenim praksama za održavanje sorte.

3. Sjeme, osim sjemena *Oryza sativa*, ispunjava zahtjeve za certificiranje certificiranog sjemena predviđene u direktivama 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 2002/54/EZ, 2002/56/EZ i 2002/57/EZ, osim zahtjeva u vezi s najmanjom sortnom čistoćom i zahtjeva u vezi sa službenim ispitivanjem ili ispitivanjem pod službenim nadzorom.

Sjeme *Oryza sativa* ispunjava zahtjeve za certificiranje „certificiranog sjemena, druge generacije” predviđene u Direktivi 66/402/EEZ, osim zahtjeva u pogledu najmanje sortne čistoće i zahtjeva u vezi sa službenim ispitivanjem ili ispitivanjem pod službenim nadzorom.

Sjeme mora imati dovoljnu sortnu čistoću.

4. Što se tiče sjemenskog krumpira, države članice mogu predvidjeti da se članak 10. Direktive 2002/56/EZ o veličini ne primjenjuje.

Članak 11.

Regija proizvodnje sjemena

1. Države članice osiguravaju da se sjeme čuvane sorte smije proizvoditi samo u regiji podrijetla.

Ako se zbog određenog problema povezanog s okolišem uvjeti za certificiranje predviđeni člankom 10. stavkom 3. ne mogu ispuniti u toj regiji, države članice mogu odobriti dodatne regije za proizvodnju sjemena uvažavajući informacije tijela za biljne genetske resurse ili informacije organizacija koje su države članice priznale za tu svrhu. Međutim, sjeme proizvedeno u tim dodatnim regijama može se upotrebljavati isključivo u regijama podrijetla.

2. Države članice obavješćuju Komisiju i druge države članice o dodatnim regijama koje namjeravaju odobriti za proizvodnju sjemena u skladu sa stavkom 1.

Komisija i druge države članice mogu u roku od 20 radnih dana od primitka tih obavijesti zatražiti da se predmet uputi Stalnom odboru za sjeme i reprodukcijски materijal u poljoprivredi, hortikulturi i šumarstvu. Odluka se donosi u skladu s člankom 22.a stavkom 1. točkom (b) Direktive 66/401/EEZ, člankom 22.a stavkom 1. točkom (b) Direktive 66/402/EEZ, člankom 4. stavkom 6., člankom 20. stavkom 2. i člankom 21. Direktive 2002/53/EZ, člankom 30. stavkom 1. točkom (b) Direktive 2002/54/EZ, člankom 10. stavkom 1. i člankom 27. stavkom 1. točkom (b) Direktive 2002/56/EZ te člankom 27. stavkom 1. točkom (b) Direktive 2002/57/EZ, ovisno o slučaju, kako bi se, po potrebi, utvrdila potrebna ograničenja ili uvjeti za određivanje takvih regija.

Ako ni Komisija niti druge države članice ne ulože zahtjev na temelju drugog podstavka, predmetna država članica može odobriti dodatne regije za proizvodnju sjemena, kako je navela u obavijesti.

Članak 12.

Ispitivanje sjemena

1. Države članice osiguravaju provođenje ispitivanja kako bi se provjerilo udovoljava li sjeme čuvanih sorata zahtjevima za certificiranje iz članka 10. stavka 3.

Takva se ispitivanja izvode u skladu s postojećim međunarodnim metodama, ili, ako takve metode ne postoje, u skladu s bilo kojim primjerenim metodama.

2. Za ispitivanja iz stavka 1., države članice osiguravaju uzimanje uzoraka iz homogenih partija. One osiguravaju primjenu pravila o masi partije i masi uzorka, predviđenih u članku 7. stavku 2. Direktive 66/401/EEZ, članku 7. stavku 2. Direktive 66/402/EEZ, članku 9. stavku 2. Direktive 2002/54/EZ i članku 9. stavku 2. Direktive 2002/57/EZ.

Članak 13.

Uvjeti stavljanja na tržište

1. Države članice osiguravaju da se sjeme čuvanih sorata može staviti na tržište samo pod sljedećim uvjetima:

(a) proizvedeno je u svojoj regiji podrijetla ili u regiji iz članka 11.;

(b) stavlja se na tržište u svojoj regiji podrijetla.

2. Odstupajući od stavka 1. točke (b), država članica može odobriti dodatne regije na svom vlastitom državnom području za stavljanje na tržište sjemena čuvane sorte pod uvjetom da su te regije usporedive s regijom podrijetla u pogledu prirodnih i poluprirodnih staništa te sorte.

Kada države članice odobre ovakve dodatne regije, one osiguravaju da se sačuva količina sjemena potrebna za proizvodnju najmanje količine sjemena iz članka 14. kako bi se sorta održavala u svojoj regiji podrijetla.

Države članice obavješćuju Komisiju i druge države članice o odobravanju ovakvih dodatnih regija.

3. Ako država članica odobri dodatne regije za proizvodnju sjemena u skladu s člankom 11., ne može koristiti odstupanje predviđeno u stavku 2. ovog članka.

Članak 14.

Količinska ograničenja

Svaka država članica osigurava da za svaku čuvanu sortu količina sjemena stavljenog na tržište ne premašuje 0,5 % sjemena iste vrste upotrijebljenog u toj državi članici u jednom vegetacijskom periodu, ili količinu potrebnu za sjetvu 100 ha, ovisno o tome koja je količina veća. Za vrste *Pisum sativum*, *Triticum spp.*, *Hordeum vulgare*, *Zea mays*, *Solanum tuberosum*, *Brassica napus* i *Helianthus annuus*, taj postotak ne smije premašiti 0,3 % ili količinu potrebnu za sjetvu 100 ha, ovisno o tome koja je količina veća.

Međutim, ukupna količina sjemena čuvanih sorata stavljena na tržište svake države članice ne smije premašiti 10 % sjemena dotičnih vrsta koje se godišnje koristi u državi članici. U slučajevima kada to rezultira količinom koja je manja nego što je potrebno za sjetvu 100 ha, najveća količina sjemena dotičnih vrsta koja se godišnje upotrebljava u državi članici može se povećati tako da se dostigne količina potrebna za sjetvu 100 ha.

Članak 15.

Primjena količinskih ograničenja

1. Države članice osiguravaju da ih proizvođači prije početka proizvodne sezone obavijeste o veličini i lokaciji područja za proizvodnju sjemena.

2. Ako na temelju obavijesti iz stavka 1. postoji vjerojatnost da će se premašiti količine utvrđene u članku 14., države članice svakom zainteresiranom proizvođaču dodjeljuju količinu koju može staviti na tržište u odgovarajućoj proizvodnoj sezoni.

Članak 16.

Praćenje sjemenskih usjeva

Države članice službenim praćenjem osiguravaju da su sjemenski usjevi čuvane sorte u skladu s odredbama ove Direktive, pri čemu se posebna pažnja posvećuje sorti, lokacijama proizvodnje sjemena i količinama.

Članak 17.

Plombiranje pakiranja i spremnika

1. Države članice osiguravaju da se sjeme čuvanih sorata može stavljati na tržište samo u zatvorenim pakiranjima ili spremnicima na kojima se nalazi plomba.

2. Dobavljač plombira pakiranja i spremnike u kojima se nalazi sjeme na način da se ne mogu otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na oznaci dobavljača ili na pakiranju ili spremniku.

3. Kako bi se osiguralo plombiranje u skladu sa stavkom 2., sustav pečaćenja mora uključivati barem oznaku ili stavljanje pečata.

Članak 18.

Označivanje

Države članice osiguravaju da se na pakiranjima ili spremnicima u kojima se nalazi sjeme čuvanih sorata nalazi oznaka dobavljača ili tiskana ili otisnuta obavijest koja uključuje sljedeće informacije:

- (a) riječi „Pravila i standardi EZ-a“;
- (b) ime i adresu osobe odgovorne za lijepljenje oznaka ili njegovu/njezinu identifikacijsku oznaku;
- (c) godinu pečaćenja izraženu kao: „plombirano ...“ (godina), ili, osim za sjemenski krumpir, godinu posljednjeg uzorkovanja za posljednje ispitivanje klijavosti izraženu kao: „uzorkovano ...“ (godina);

(d) vrstu;

(e) naziv čuvane sorte;

(f) riječi „čuvana sorta“;

(g) regiju podrijetla;

(h) u slučaju kada je regija proizvodnje sjemena različita od regije podrijetla, oznaku regije proizvodnje sjemena;

(i) referentni broj serije koji dodjeljuje osoba odgovorna za lijepljenje oznaka;

(j) deklariranu neto ili bruto masu ili, osim za sjemenski krumpir, deklarirani broj sjemenki;

(k) u slučaju kada je navedena masa i kada su upotrijebljeni granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, prirodu kemijskog tretiranja ili dodataka i približan omjer između mase klastera čistog sjemena i ukupne mase, osim za sjemenski krumpir.

Članak 19.

Službena naknadna kontrola

Države članice osiguravaju podvrgavanje sjemena službenoj naknadnoj kontroli nasumičnim inspekcijskim pregledima kako bi se provjerili sortni identitet i sortna čistoća.

POGLAVLJE IV.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Izvjешćivanje

Države članice osiguravaju da dobavljači koji rade na njihovom državnom području za svaku proizvodnu sezonu izvješćuju o količini sjemena svake čuvane sorte koja je stavljena na tržište.

Države članice na zahtjev izvješćuju Komisiju i druge države članice o količini sjemena svake čuvane sorte koja je stavljena na tržište na njihovom državnom području.

Članak 21.

Izvjешćivanje o priznatim organizacijama za biljne genetske resurse

Države članice izvješćuju Komisiju o priznatim organizacijama iz članka 5. točke (d), članka 8. stavka 1. i članka 11. stavka 1.

Članak 22.**Ocjenjivanje**

Komisija će do 31. prosinca 2011. ocijeniti provedbu članka 4., članka 13. stavka 2., članka 14. i članka 15.

Članak 23.**Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 30. lipnja 2009. One Komisiji odmah dostavljaju tekst navedenih odredaba i korelacijsku tablicu između tih odredaba i ove Direktive.

Kad države članice donose te odredbe, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog zakonodavstva koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 24.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 25.**Primatelji**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. lipnja 2008.

Za Komisiju
Androulla VASSILIOU
Članica Komisije